

Kurrild, Bjerre, Dragsdahl og Gress: Personlighed vs. politisk indhold

Af Esben Schjørring, medredaktør på RÆSON

10/9: HELTEHISTORIER. John McCain er efter Republikanernes konvent kommet tilbage i kampen om præsidentposten i USA. Midlet har været et stærkt fokus den personlige fortælling om McCain – og måske endnu mere om vicepræsidentkandidat Sarah Palin. Spørgsmålet er, om fokus på personer frem for politik er holdbart i længden overfor Barack Obama, der i de næste to måneder vil køre hårdt på den økonomiske dagsorden.

Valgkampen følges uge for uge af RÆSONS fire USA-eksperter: Professor Peter Kurrild-Klitgaard, journalist og højskolelærer på Europa-højskolen Jørgen Dragsdahl, lektor Niels Bjerre-Poulsen og historiker, ph.d. og skribent på Jyllands-Posten David Gress. Artiklerne bringes af Berlingske Tidende i forkortet form – og i fuld længde på raeson.dk og berlingske.dk. De fire eksperter udgiver i 2009 RÆSON-bogen "Obamas/McCains Amerika", en opdateret version af "Bushs Amerika", der udkom i 2005 til en formidabel modtagelse. Bestil den nu på: www.raeson.dk/amerika.htm.

Hvad fik McCain ud af Republikanernes konvent?

Bjerre-Poulsen: Først og fremmest blev de Republikanske græsrodder mobiliseret. Om det så er godt eller skidt i det lange perspektiv, er ikke til at sige nu. I hvert fald blev det et langt mere begejstret konvent, end man kunne forvente, når man tager i betragtning, hvor stor mistilliden er til John McCain blandt mange socialkonservative i det Republikanske parti. De interesserer sig mere for kulturkampen end for økonomien. Det er en gruppe, som er kommet relativt sent ind i det Republikanske lejr – det var først i den sidste halvdel af 70'erne – og som i høj grad er blevet et vigtigt tandhjul i den Republikanske valgmaskine. Problemet med denne fløj er, at den hurtigt kommer til at skræmme en stor del af vælgerne væk fra at stemme Republikansk, hvorfor den på gang ikke skal være særligt synlig, men samtidig er helt nødvendig for at få valget til at fungere. Filosofien i de foregående valg – med (Bushs rådgiver, red.) Karl Rove som strateg – har været, at man skulle mobilisere basen først, og at projektet med at gå mod midten og overbevise 'svingvælgere' er en usikker praksis.

Rationalet bagved denne strategi har dels været, at svingvælgere måske er mindre engagerede i politik og derfor heller ikke særligt pålidelige. Og dels, at man har en base, der ligger klart til højre og som ikke svinger mellem at stemme Republikansk eller Demokratisk, men mellem at deltage i den politiske proces eller blive helt væk. Strategien er således ikke bare at mobilisere dem til at stemme, men også til at være partiets fodsoldater, der skal

opbygge lokale partiapparater og sørge for det praktiske partiarbejde. Ud fra dette 'Karl Roveske' perspektiv skal højrefløjen tilgodeses *først* – og så kan man altid se, om man kan række hånden ud til de uafhængige vælgere.

Men på den anden side var valget af McCain netop udtryk for en bevægelse væk fra denne strategi, fordi det Republikanske varemærke er så belastet efter 8 år med Bush: McCain ikke blev set som specifikt Republikansk, men som en rebeltype, der kunne række ind over midten til de uafhængige vælgere. Uanset om det var planlagt eller et tilfælde, at højrefløjen med udnævnelsen af Sarah Palin så deres snit til atter at fylde meget på det Republikanske konvent, så er det i hvert fald en mulighed, at det vil komme til at rykke ved hele tonen og balancen i valgkampen væk fra McCains bestræbelser på at rykke ind mod midten. Det kan også være udtryk for, at Republikanerne ikke længere tror på deres muligheder for at overbevise nogle af de mange nyregistrerede vælgere, eller at man ikke regner med, at de vil stemme alligevel. Eller også regner Republikanerne med, at man *både* kan appellere til basen og erobre midtervælgerne. I hvert fald er der sket det, at mod alle odds er emner som abort, stamcelleforskning og homoseksuelles rettigheder nu kommet til at fylde i den politiske debat. Det har skabt en begejstring hos Republikanerne, men det er paradoksalt nok emner, som McCain i udgangspunktet ikke havde lyst til at tale om. Det religiøse højre er lykkelige; det er derfor, de er i politik.

Kurrild-Klitgaard: Et hop i meningsmålingerne. Nogle målinger bringer McCain endda foran Obama. Det er første gang, at McCain ligger så godt. Og hvis det ikke var sket, så var det nok allerede nu på tide, at han skrev sin lykønskningstale til Obama. Hvis en kandidat ikke har en føring, når vi kommer hen midt i september, så er det historisk set noget op af bakke, hvis man skal komme tilbage. Dermed ikke sagt, at McCain nu er favoritten, men han er i live, og han har fået den fremgang i meningsmålingerne, som man historisk set kunne forvente. Der er to årsager til fremgangen, og de falder delvist sammen: Den ene er så absolut udnævnelsen af Palin som VP-kandidat – visse meningsmålinger siger nu, at hun er mere populær end Obama, og målinger af, om vælgerne i øvrigt er positivt eller negativt stemte overfor hende viser, at det var et godt valg fra McCains side. Det er ikke fordi Palin flytter store blokke fra Demokraterne til Republikanerne på én gang, men på *mange små områder* har hun kunne hente nogle stemmer. Den anden årsag til McCains fremgang er hans fremstilling af sig selv som en outsider, og det har nomineringen af Palin understreget.

Mod alle odds er emner som abort, stamcelle-forskning og homo-seksuelles rettigheder nu kommet til at fylde i den politiske debat. Emner, som McCain i udgangspunktet ikke havde lyst til at tale om.
- *Bjerre*

Det er ikke fordi Palin flytter store blokke fra Demokraterne til Republikanerne på én gang, men på *mange små områder* har hun kunne hente nogle stemmer
- *Kurrild*

Valgkampens store mysterium er: Hvorfor har Obama hele vejen igennem kun haft en svag føring? Svaret er efter min mening, at Obama er en sort kandidat.
- *Dragsdahl*

Dragsdahl: Betydelig fremgang i meningsmålingerne og mobiliseringen af det yderste højre. Samtidig har udnævnelsen af Palin drejet opmærksomheden væk fra valgkampens politiske emner. Til dette korte svar er der en række spørgsmål: For det første ved vi ikke, hvordan meningsmålingerne ser ud i de afgørende stater, for det andet er der en vis erfaring for, at den fremgang, man opnår efter et konvent, ikke er holdbar i længden, og for det tredje er det et spørgsmål, hvorvidt mobiliseringen af Republikanernes højrefløj resulterer i, at midtervælgerne bliver skræmt væk – i hvert fald er der målinger der viser, at Palins appel ikke går dramatisk ud over den Demokratiske base.

Derudover er der, hvad jeg vil kalde valgkampens store mysterium: Hvorfor har Obama hele vejen igennem kun haft en svag føring? Det er underligt, fordi det Republikanske parti er meget upopulært, og Bush er i særdeleshed upopulær, og samtidig har McCain ført en svag og dårlig kampagne – og svaret på mysteriet er efter min mening, at Obama er en sort kandidat. Vælgerne har ledt efter en grund til *ikke* at stemme på Obama. Meningsmålingerne er også suspekter pga. det, man kalder 'Bradley-effekten' – efter den sorte borgmester, som stod til sejr i meningsmålingerne, men hvor han til alles overraskelse alligevel tabte. Vælgerne ikke ville indrømme, at de ikke ville stemme på en sort kandidat. Folk siger simpelthen ét, når de bliver spurgt i meningsmålingerne, og gør så noget andet, når de endelig står i valgboksen.

McCain har så slået sig op på, at han vil rydde op, men det er mere vagt, hvad man skal lægge i begrebet 'oprydning' – og der vil det utvivlsomt skræmme mange, at Palin kommer fra det yderste højre, fra en nærmest revolutionær bevægelse, hvor grænsen til, hvad man kunne kalde 'amerikansk fascisme', er ret sløret. Der var på den måde en enorm modsætning mellem McCains budskab om samarbejde henover midten og så resten af konventet, der var yderst fjendtligt og næsten hadsk overfor Demokraterne.

Gress: McCain fik den bekræftelse, han havde brug for, en chance for at markere sine synspunkter med sin tale og en platform, hvorfra han kan gå ud i valgkampen. Der var ingen

mislyde hos McCain, og samtidig overvandt man minikrisen om Palin, som i høj grad var medieskabt. Konventet gik som det skulle, måske med et lille hak opad – jeg synes i hvert fald, at McCains tale var stærkere end forventet.

Er Obama eller McCain er kommet bedst ud af konventerne, og hvilken valgkamp går vi i møde?

Dragsdahl: Begge nåede deres mål. Men de havde forskellige mål – og dertil kommer, at Demokraternes konvent til en vis grad er blevet overskygget af udnævnelsen af Palin.

Målet for Demokraterne gik på at sige, at Obama ikke primært er sort, men en Demokrat, der står i spidsen for et samlet parti, der fokuserer på politiske emner. Herimod er Republikanernes mål beskrevet af en af McCains kampagne-ledere, der efter konventet sagde, at valget drejer sig om 'personer og ikke om politiske emner'. Med andre ord handler det i en Republikansk optik om, at vælgerne stemmer efter tillid til kandidaternes personlighed. Og dér har Republikanerne to gode historier om, hvad du kan kalde, 'helte': Palin som hverdagens helt og McCain som krigshelt og som en person, der går imod strømmen. Problemet er her for Demokraterne, at Obama kan ikke i samme grad bruge sin 'heltehistorie', fordi det vil bringe begrebet race centralt ind i valgkampen.

En ting til: Det er meget farligt, når vi nu sidder her og kommenterer en valgkamp, og sidder og læser kloge, amerikanske kommentatorer, fordi der er en tendens til, at vi går langt videre i vores tolkning af valgkampens indhold, end amerikanske vælgere selv er med på. Utallige sociologiske undersøgelser viser nemlig, at mange amerikanske vælgere er dybt uvidende om politik. En nylig opinionsundersøgelse viste eksempelvis, at 71% af hvide amerikanere vildt overdriver, hvor mange sorte, der lever i USA: 32 procent af de hvide tror, at den sorte andel er på 20-30 procent af befolkningen; 31 procent af de hvide tror, at den sorte andel er på 30-50 procent af befolkningen, og 9 procent tror, at mere end halvdelen af amerikanerne er sorte – hvor det rigtige svar er, at den sorte del af befolkningen udgør 12%. I en sådan situation, hvor folk er så uvidende om den faktuelle politiske situation, er der store muligheder for det, jeg tidligere kaldte en populistisk moral. Her opstiller man meget enkle og banale mål, som næsten ingen kan være uenige i: at familien skal styrkes, og USA skal sejre. Og uvidenhed giver også store muligheder for fordrejning for begge parter. Det er mit indtryk, at Republikanerne i

særlig grad fordrejer virkeligheden – bare som eksempel, at Obama vil hæve skatterne, hvad han rent faktisk ikke vil, for 90% af befolkningens vedkommende. Demokraterne har mulighed for at kæde McCain stærkt sammen med Bush og det Republikanske parti med ekstremisme. Det bliver på disse meget enkle emner, at kampen vil blive udkæmpet. Og slaget vil stå i nogle ganske få stater og gælde de vælgere, man i en overgang kaldte 'Reagan-demokrater'. Det er vælgere, som har det økonomisk dårligt, men som på trods af ikke at have fået del i den økonomiske fremgang, har ladet sig aflede af kulturelle emner. Det er altså spørgsmålet, om de igen kan blive afledt af et sammenstød mellem personligheder og af kulturelle spørgsmål om for eksempel abort.

Kurrild-Klitgaard: Obama og McCain har stort set fået lige stor fremgang i meningsmålingerne. Men man kan sige, at Obama havde noget tabe, hvorimod McCain havde noget at vinde. Obama skulle 'bare' holde

sin føring, og havde han kunne holde sin føring henover Republikanernes konvent, så havde han klart vundet konventerne. Omvendt var det mere op af bakke for McCain: Han skulle ikke kun holde status quo, men også overhale Obama. Og det er der noget, der tyder på, er lykkedes, men spørgsmålet er, om det også holder om en uge – men har McCain taget føringen i næste uge, så har han vundet konventerne.

Obama vil fra nu af gøre det, han allerede har gjort med en relativ stor succes, hvor man taler om 'Bush-McCain-årene', altså hvor man kæder McCain tæt sammen med Bush – og jo mere man kan gøre det, desto mere succes vil de have. McCain vil på sin side portrættere sig selv som en outsider, selvom det bliver svært, når man har siddet i Kongressen i et kvart århundrede og ens parti har siddet 8 år på præsidentposten og indtil for nylig på Kongressen i næsten et årti. Det særlige, man dog skal huske på her, er, at Kongressen er den eneste institution i amerikansk politisk, der er lavere tilslutning til end præsident Bush – den ligger helt nede på 10-15%, mens Bush ligger på 30% i tilslutning. Selvom mange vælgere synes godt om

deres eget Kongresmedlem, så har de et ualmindeligt negativt syn på Kongressen som helhed, og hvis McCain kan begynde at køre det som tema, så kan det være et godt kort for ham.

Obama vil på sin side køre på den økonomiske dagsorden, men han vil hele tiden pakke det ind i et 'McCain er lig med Bush'-tema. Hverken McCain eller Obama kan vinde uden både få støtte fra deres partibase og fra midtervælgerne:

Amerikansk politik består af tre partier: Knap en tredjedel er Republikanere, lidt mere end en tredjedel er Demokrater, og den sidste tredjedel er uafhængige vælgere, som kan stemme den ene eller den anden vej. Derfor vil begge kampagner have noget rødt kød til ideologerne og *samtidig* nogle moderate forslag til midtervælgerne. Skralder man retorikken af, og ser på, hvordan Obama og McCain har stemt i Senatet, så burde det være nemmest for McCain, som overvejende har været en moderat Republikaner, mens Obama har været en 'liberal Democrat' (tilhørende Demokraternes venstrefløj, *red*). Men det ved Obama på sin side jo også godt, og han er for eksempel nu begyndt at tale om skattelettelse, fordi det ved man jo, altid er populært i amerikansk politik. Obama er den mest utydelige, og har derfor mere bevægelighed i forhold til midtervælgerne, hvorimod McCain igennem sine mange år i Senatet har stemt for alle mulige forslag, og han har derfor en længere og på nogle punkter måske mere problematisk 'track record'.

Der er nogle ting omkring Obama, som amerikanerne måske ikke er klar over, men som placerer Obama på den yderste venstrefløj i amerikansk politik.

- Gress

Vi kommer til at se en mere hårdtslående Obama, men det bliver i en mere populistisk iklædning lidt som John Edwards eller Hillary Clinton under primærvælgene

- Bjerre

Gress: Begge er kommet stærkt fra start. Obama er stadig favorit, men McCain står også stærkt. Obama har været foran i de fleste meningsmålinger, ganske vist ikke *meget* – men historisk set har det været svært for den, der er bagud at vende selv små forspring. McCain kunne have stået langt dårligere, end han gør. Valgkampen er i gang, og den er ikke afgjort endnu, selvom det bliver svært for McCain.

Det bliver en meget spændende valgkamp. Kampen om midtervælgerne er altid central på det her tidspunkt; hvor det under primærvælgene gælder ydervælgerne, er det nu de 'almindelige vælgere'. Nu skal kandidaterne til at markere forskellene imellem sig – og det bliver det samme billede, vi har set indtil nu: alder og erfaring overfor ungdom og energi. Det bliver også afgørende, hvordan budskaberne går ind – især nu, hvor der er kommet lidt mere kød på slagordene. Altså hvad det er, der ligger i begrebet 'forandring' – det er i øvrigt morsomt at bemærke, hvordan McCain nu også er begyndt at tale om 'forandring'.

Selvfølgelig bliver begge kampagner negative på et eller tidspunkt. Bag kulisserne gør Obamas folk alt, hvad de kan for at miskreditere McCain og Palin – sådan er politik. Men det er ikke kun udtryk for negativ kampagne, når McCain spørger amerikanerne, om Obama er klar til at lede. Det drejer sig også om, hvilken person Obama er: Hvad er det med hans mærkelige historie i Chicago og hans underlige dispositioner og bekendtskaber som for eksempel denne her præst (reverend Wright, *red*), som Obama åbenbart gik til i 20 år uden at høre, hvad han sagde. Der er altså nogle ting omkring Obama, som amerikanerne måske ikke er klar over, men som placerer Obama på den yderste venstrefløj i amerikansk politik. Spørgsmålet er så, om Obama har forandret sig, men det ved vi ikke endnu, der er stadig noget luftigt over hans forkyndelse. Det vil McCain helt sikkert køre på.

Heroverfor vil Obama køre på, at McCain er gammel og står for en forfejlet politik, der indenrigspolitisk kun tilgodeser de riges interesser, og som udenrigspolitisk vil involvere USA i konflikter verden over. Måske vil Obama også satse på klima-dagsordenen, men det skal man nok ikke vente sig så meget af – dels fordi amerikanerne ikke har noget konkret forhold til den, og dels fordi det ikke er populært at fremføre en politik, der vil koste folk en masse penge.

Med nomineringen af Sarah Palin som VP-kandidat kan der måske opstå et problem for McCains bestræbelser på at række henover midten, og jeg tror ikke på, at McCain får mange af Hillarys tidligere vælgere. Jeg ser mere en strategisk arbejdsdeling, hvor Palin skal sikre det

Republikanske bagland, mens McCain skal fastholde de midtervælgere, som Bush erobrede i 2004. Palin kommer ikke til at frastøde flere vælgere end hun tiltrækker – det var klogt valg af McCain at gøre hende til VP-kandidat.

Sammenlignet med tidligere har der været få negative kampagner, og det er et klogt træk af Obama ikke at hakke for meget på McCain, men bare gentage sit mantra om fornyelse.

Bjerre-Poulsen: Begge lejre har haft et godt konvent. Forventningerne til det Republikanske konvent var nedskruede, men det lykkedes dem at få samlet tropperne. Men det at kunne genfinde begejstringen i et år, hvor Republikanerne står til at tabe

stort i valgene til Kongressen, er i sig selv noget.

Men Sarah Palin er og bliver et 'gamble' – hun holdt en god tale, og siden har hun rejst rundt og ord for ord gentaget den, men har ellers ikke talt med pressen uden et forberedt manuskript. Men det kan hun jo ikke blive ved med – før eller siden vil der være et krav om, at hun stiller op, og til debatten mellem VP-kandidaterne vil hun være tvunget til det. Det vil vise sig, om hun også er et aktiv, når der ikke er nogen, der har skrevet et manuskript til hende.

Både Palin og McCain er et aktiv i kraft af det, de repræsenterer og en af mest bemærkelsesværdige udtalelser, der siden konventet er kommet fra Republikanerne, er, at valget ikke handler om politiske forskelle, men om personlighed. Det er altså tankevækkende, når alle undersøgelser viser, at vælgere kræver politisk forandring. Når Pew Research Center (uafhængig institut for opinionsundersøgelser, *red.*) laver undersøgelser, der viser at 82% procent af amerikanerne mener, at landet udvikler sig i den forkerte retning, så er det spørgsmålet, om det ikke er en stor luksus at sige: 'Nej, det der med politiske

forskelle er irrelevant, vi synes, at det skal dreje sig om, hvem af de to personer, amerikanerne bedst kan identificere sig med'. Republikanerne forspildte på den måde deres chance for at fortælle, hvad de vil; hvad deres økonomiske politik eller politik på sundhedsområdet indeholder. Det er tvivlsomt om det er holdbart i længden alene at satse på det McCain og Palin repræsenterer på det personlige plan i stedet for at fremlægge en politisk vision.

Set fra Demokraternes perspektiv er der ingen tvivl om, at man ikke vil 'swift boates' denne gang, og der er et pres på Obama, for at han skal slå igen (John Kerry blev 'swift boated' i 2004, af gruppen Swift Boat Veterans *for Truth* som såede tvivl om hans tid i Vietnam, *red.*). Og her mødes en strategi, der har konfrontationen med McCain som noget centralt, med Obamas egen politiske vision – man vil sige: 'Alt ære og respekt for 'hockey moms' og gamle krigsveteraner, men hvad er det, de vil på den økonomiske politik?' Obama vil satse benhårdt på de økonomiske spørgsmål og bruge ideen om, at McCain er ude af trit med vælgerne og fortsætter Bushs linje. Ud over at McCain har gjort sig mere sårbar overfor den anklage efter konventet, så vil Obama også gøre brug af dette argument, fordi det modvirker beskyddningerne om, at han skulle være elitær og ude af trit med almindelige menneskers liv.

Vi kommer til at se en mere hårdtslående Obama, men det bliver i en mere populistisk iklædning lidt som John Edwards eller Hillary Clinton under primærvalgene. Samtidig er det med valget af Palin blevet nemmere for Obama at sige, at McCain er en fortsættelse både af Bushs politik og af hans valgkampstrategi – på trods af McCains forsøg på at distancere sig så meget som muligt fra Bush. Det bemærkelsesværdigt, at McCain ikke engang nævnte Bush ved navn under sin tale til konventet. For McCain er Bush blevet ligesom Valdemort (fra Harry Potter, *red.*) – han, hvis navn ikke må nævnes.

Kan McCain stadig vinde?

Gress: Ja

Bjerre-Poulsen: Ja.

Dragsdahl: Ja.

Kurrild-Klitgaard: Ja, men det gør han ikke.

Hvordan skal McCain gribe de kommende to måneder an for at slå Obama?

Kurrild-Klitgaard: McCain skal slå på sig selv som en outsider, som én, der er anti-establishment og så på national sikkerhed, som er hans egen store force – og så denne her kombination af konservative principalsager. *Uden* at lyde som en George Bush i en tredje periode. Hvis McCain bliver opfattet som en del af status quo, så taber han, men kan han kultivere et billede af sig selv og af det Republikanske parti som oprørere, der skal rense ud i Washington, så kan det godt lade sig gøre.

Modsat hvad man måske skulle tro, er det ikke sikkert, at Palin kommer til at besvære McCains appel til midtervælgerne, fordi hun ikke er en entydig repræsentant for de meget konservative. Hvis man gerne ville have haft en sådan kandidat, kunne man have taget Pat Buchanan eller Ron Paul. Det, der er pointen med Palin, er: Hun kan tiltrække *forskellige* grupper, for eksempel de her 'soccer moms', som hverken er specielt Demokratiske eller Republikanske, men som måske godt kunne finde på at stemme på Hillary Clinton, fordi hun er kvinde, og fordi de måske synes, at det ville være en god idé at få en kvinde på præsidentposten. Og endelig kan Palin henvende sig direkte til 'Middle America' – og det har en admiral-søn, som McCain, eller en Ivy League-uddannet, rucolaspisende og café-latte-drikkende venstre-liberal som Barack Obama nok lidt sværere ved.

McCain har gjort det så godt, som han overhovedet kan. Og han kan ikke gøre det så meget anderledes, end han gør nu.

- Bjerre

Folk opfatter det sådan, at økonomien går rabundus – det gør den måske, men det er kun for nogle få og slet ikke for flertallet – men Obama har kørt hårdt på, hvor slemt det står til

- Gress

Bjerre-Poulsen: Når McCain overhovedet er så tæt på, så er det fordi, han gjort det så godt, som han overhovedet kan. Han har ikke talt om de ting, som Republikanerne står til at tabe på – altså en lang række økonomiske spørgsmål. Han har satset på amerikanernes berettigede skepsis overfor, om Obama nu også er klar til præsidentembedet – uanset hvor meget de end kan lide ham. Men spørgsmålet er altså om man kan gå igennem hele efteråret kun med det, for det bliver svært at holde dén gryde i kog hele vejen igennem, men det er næsten det eneste, McCain kan gøre. Det bliver så nogle pseudo-spørgsmål, man kommer til at diskutere – fx patriotiske spørgsmål som, hvem der har gjort mest for nationen – og så kan man spørge: 'Hvad med den politiske virkelighed, hvor økonomien har det så elendigt?'

Overfor disse spørgsmål bliver McCain nødt til at trække emner ind, der på overfladen ser ud som om de handle om økonomien, men som reelt er af mere symbolpolitisk karakter. Et godt eksempel på den strategi er ideen om, at 'offshore'-olieboringer (olieboringer ud for den amerikanske kystlinje, *red*) skulle kunne hjælpe på de stigende olie- og benzinpriser. Det er der ingen, der rigtigt tror på, men det er symbolpolitik, der signalerer handlekraft.

McCain har ikke nogen meget gode kort på hånden, men havde det været en hvilket som helst anden Republikansk kandidat, havde det set endnu værre ud – og man kan ikke udelukke, at når vi kommer til den 4. november, så bliver det ligeså tæt, som det var i 2000 og 2004. McCain kan ikke gøre det meget anderledes, end han gør nu, medmindre han har en stor forkromet politisk vision, vi endnu ikke har hørt om, men det er der intet der tyder på, at han har. McCains grundlæggende budskab vil være 'mindre skatter, mindre regulering og at regeringen skal blande sig så lidt som muligt i det økonomiske liv' – det er et budskab, der altid har en stor appel uanset de økonomiske realiteter.

Gress: Det er ikke så meget et spørgsmål om, hvad McCain skal gøre, som det er et spørgsmål om, hvad der sker. Hvis økonomien ikke går helt rabundus – og der er ind imellem nogle gode tal, det er ikke helt sort alt sammen – vil McCain stå bedre. Men det er ligeså meget et spørgsmål om folks opfattelse af økonomien, og dér får McCain det hårdt. Folk

opfatter det sådan, at økonomien går rabundus – det gør den måske, men det er kun for nogle få og slet ikke for flertallet – men Obama har kørt hårdt på, hvor slemt det står til. Heroverfor bliver det McCains opgave, om ikke at vende den økonomiske virkelighed, så at vende det billede af virkeligheden, som Obama meget overbevisende har skabt i den fælles bevidsthed i USA. Det er ganske vist langt fra flertallet, der lever som Obama påstår – 'i frygt og fattigdom' – men folk tænker: 'Det er måske ikke mig, der har det sådan, men så er det de andre, der lever i elendighed'. Det bliver helt klart McCains største udfordring, at ændre den opfattelse af økonomien til noget mindre negativt. Det kan han bedst gøre ved at tale, som om han forstår problemet, og dér har McCain er svagt punkt, fordi han aldrig har interesseret sig særlig meget for samfundsøkonomi – men måske nok for sin egen økonomi. Det bliver McCain simpelthen nødt til at lære, ellers for han meget svært ved at vinde. Men kan McCain vende Obamas overdrevent negative billede af den samfundsøkonomiske situation, vil det være hans bedste chance.

Dragsdahl: En kynisk analyse af vælgerens holdning vil sige, at McCains bedste kort er en appel til racefaktoren, men at han skal undgå at gøre det åbenlyst, fordi der er en udbredt social norm, som går imod åbenlys racisme. Og på den anden side kan Obama heller ikke anklage McCain for racisme, fordi så er det ham, der bringer race åbenlyst ind i valgkampen. Men det ændrer ikke ved, at Republikanernes angreb på Demokraterne er særligt effektive, fordi Obama er sort.

Republikanerne har en reklame-kampagne klar, der siger om Obama: 'He is ready to tax, he is ready to spend, but not ready to lead'. Der har du kombinationen af det traditionelle angreb på Demokraterne med angrebet på Obama for ikke at være af den kaliber, som amerikanske præsidenter skal være. Og der skal man altså huske på, at Obama er åbenlyst intelligent, og mange vil sige, særdeles kompetent – det eneste er, at mange tvivler på, at en sort er klar til at lede.

Et andet af McCains våben i en effektiv kampagne vil være at hævde, at Obama er elitær og overfor det sætte en populistisk appel ind om, at det er McCain og Palin, der forstår almindelige mennesker bedst. Her vil McCain trække på tillid, altså på at han og Palin er en af deres egne, og det kan Obama jo kun med noget besvær hævde. Det ligger også i McCains slagord, 'Country first', hvor man indirekte sætter spørgsmålstejn ved Obamas patriotisme, og insinuerer dermed, at han skulle være blød overfor Amerikas fjender, hvor McCain

vil sætte hårdt mod hårdt – uden at han siger, hvad der ligger i det. Jeg tror, at tv-debatterne mellem de fire kandidater bliver meget afgørende.